

OP BEZOEK BIJ DOBBERBOUWER
RICHARD GANS

DRIJVENDE KUNSTWERKJES

De karperpen een eenvoudig stukje balsahout? Niet de handgemaakte dobbers van Richard Gans (53) uit Wijdewormer. Hij maakt ware kunstwerkjes en karperpuristen uit binnen- én buitenland weten hem daarom te vinden. Hét VISblad nam een kijkje in zijn 'dobberatelier'.

TEKST: JUSTIN BURGGRAAF > FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG

**‘DE IJSVOGELVEREN
BESTEL IK, MAAR DE
MEESTE VEREN KRIJG
IK OPGESTUURD VAN
MIJN KLANTEN’**

“Een gevalletje uit de hand gelopen hobby”, zegt Richard lachend als antwoord op de vraag hoe hij ooit dobberbouwer is geworden. Terwijl zijn vrouw ons van een kop koffie voorziet, wijst hij naar zijn tuinhuis. “Dat is mijn domein. De ‘man cave’ met al mijn karperspullen en de werkbank waar de dobbers worden gezaagd en geslepen.” Richard schat dat er inmiddels zo’n 500 karpervissers in het bezit zijn van een originele *Goose Floats* dobber. Waar deze naam vandaan komt, laat zich gezien zijn achternaam wel raden. Daarnaast maakt hij ook graag dobbers van ganzenveren én is zijn handelsmerk een ingelakt veertje.

UIT NOODZAAK

Sinds zo’n vijf jaar brengt Richard zijn drijvende kunstwerkjes aan de man. Toch begon hij twintig jaar geleden al met het fabriceren van zijn eigen dobbers. “Dat is ontstaan uit pure noodzaak”, vertelt hij als we naar zijn ‘dobberatelier’ lopen. Als fervent penvisser had hij nogal wat frustraties over het toenmalige aanbod. “Mijn visserij speelde zich destijds vooral af op de Zaan. Daar viste ik vanuit de boot rond de vele fabrieken en bruggen – water met volop obstakels. Het gebeurde veel te vaak dat een dobber meteen kapot was als die tijdens de dril een paal of een damwand aantikte.” Toen Richard op een dag eens drie dobbers mee had die tijdens één vis-

sessie alle drie kapot gingen, besloot hij: dit kan beter.

HOUTALLERGIE

Dat hij uiteindelijk zelf achter de draaibank plaatsnam met een stuk balsahout, kwam niet helemaal uit de lucht vallen. Richard is namelijk gediplomeerd timmerman. Een beroep dat hij echter maar enkele weken uitoefende. “Na een paar weken fulltime timmeren kreeg ik overal uitslag. Wat bleek: ik was voor heel veel zaken allergisch, waaronder hout”, blikt hij terug. Daarom werd hij stratenmaker en inmiddels zit hij in de tuinaanleg. “Wij doen vooral het zware werk: het slopen en aanleggen van bestrating en schuttingen.” Dit grove werk vormt een mooi contrast met het gepriegel op de vierkante millimeter in zijn dobberwerkplaats. En die allergie? “Gelukkig ben ik daar overheen gegroeid. Ik kan zonder problemen dobbers maken.”

STEEDS MOOIER

Dat laatste doet Richard dan ook naar hartenlust. Mettertijd ging hij zich steeds meer specialiseren. “Na een hele reeks normale penntjes wilde ik weleens iets anders. Daarom ging ik ze meer en meer verfraaien met onder andere binddraad en veertjes.” Hij gaf er eens eentje weg, waarna steeds vaker de vraag kwam: ‘Kun je voor mij ook niet zo’n mooi penntje maken?’ “Dan hadden ze zo’n dobber gezien bij een vismaat en werden

ze naar mij doorverwezen. Dat liep een beetje uit de hand, dus een jaar of vijf geleden besloot ik ze voor de handel te gaan maken.”

UNIEK

Ondertussen laat Richard in zijn tuinhuis zien hoe hij de eerder gezaagde reepjes balsahout omtovert tot dobbervorm. Alles is handwerk en iedere dobber is uniek. “Omdat elk stuk balsa iets anders is qua structuur en gewicht, is elke dobber anders. Verder doe ik alles op het oog, dus geen twee dobbers zijn hetzelfde.” Dat is voor hem ook de charme van het dobberbouwen. “Het moet geen productiewerk worden. Juist door de vrijheid haal ik er nog steeds veel plezier uit.” Hij heeft inmiddels de luxe dat hij kan maken wat hij wil. “Uiteraard bouw ik op verzoek ook *custom made* dobbers, maar meestal maak ik gewoon een serie die net weer even anders is en dat verkoopt zichzelf.”

GEEN VETPOT

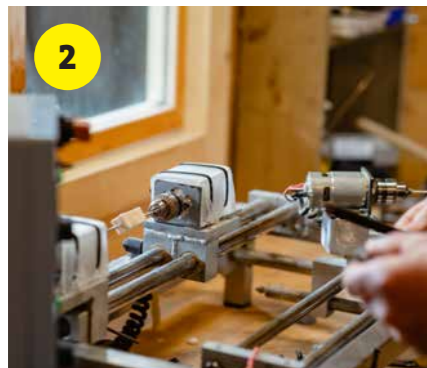
Al vertelt Richard er meteen bij dat hij er niet bepaald rijk van wordt. >>

>> **ZELF DOBBERS MAKEN**

Heb je de ambitie om ook je eigen pen-
netjes te maken? Richard laat in dit stap-
penplan zien hou jij jouw eigen pennen
fabriceert. De benodigdheden: balsa-
hout, satéprikkers, grondverf, model-
bouwverf, secondelijm, dun staaldraad,
binddraad en blanke lak. Qua gereed-
schap gebruikt hij een lintzaag, draai-
bank, beitel, kleine boortjes, penseel,
stanleymes en schuurpapier.

1 Zaag van de balk balsa-hout stukjes van ongeveer 4 bij 1 centimeter.

2 Prik een stuk balsa op de draaibank.

3 Zet de draaibank aan en druk voorzichtig een beitel of stanleymes tegen het balsa. Door de zachte structuur slijp je als het ware de dobbervorm.

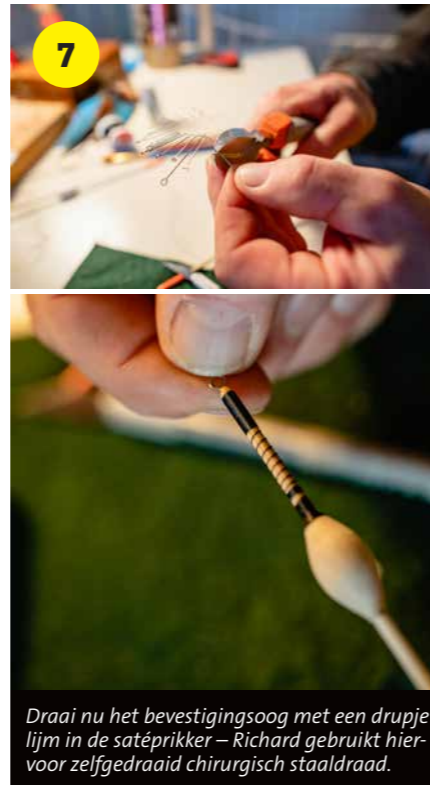
4 Snij een satéprikker op de gewenste lengte en boor hier met een 0,8 mm boortje een gaatje in van ongeveer 1 á 2 cm – daar komt het bevestigingssoog later in.

5 Schuif de satéprikker in het centrale gat van het balsa drijflichaam en je hebt de basis van de dobber. Daarna komt er eerst een laag grondverf en dan een eerste laklaag op het drijflichaam en de satéprikker.

6 Bind op het onderste deel stevig binddraad (van de vliegvisafdeling) ter versteviging voor het bevestigingssoog.

7 Draai nu het bevestigingssoog met een drupje lijm in de satéprikker – Richard gebruikt hiervoor zelfgedraaid chirurgisch staaldraad.

8 Smeer er nog een laklaag op en houdt bij iedere laklaag rekening met een droogtijd van minstens drie uur.

9 Hierna kun je je wat betreft kleuren helemaal uitleven. Om een goede dekking te krijgen, verft en schuurt hij de geverfde delen meerdere keren. Voor het schrijven van namen gebruikt de dobberbouwer een fineliner.

10 Tot slot gaan er nog twee laklagen op om de pen écht 100% waterdicht te maken en de verf te beschermen. En klaar is Kees, of in dit geval Richard!

‘CHRIS YATES ZEI: DEZE ZIJN TE MOOI OM MEE TE VISSEN, DIE GA IK GOED BEWAREN’

“Het is puur handwerk, dus in totaal ben ik met één dobber ongeveer een uur bezig. Als je er vervolgens de materiaalkosten af haalt, begrijp je dat ik er netto heel weinig aan overhoud.” Al snapt niet iedereen dat, zegt de dobberbouwer. “Een heel enkele keer gebeurt het weleens dat mensen op een beurs verbaasd kijken als ik de prijs noem. Die beseffen niet hoeveel werk het is.” Toch heeft hij aan klanten geen gebrek. Met name de echte penpuristen en verzamelaars weten zijn werk op waarde te schatten. “Zeker met de komst van social media (je vindt Richard op Facebook via ‘Goose Floats’ en op Instagram via @goosefloats, red.) is het heel eenvoudig geworden om mensen in binnen- en buitenland te bereiken.”

CHRIS YATES

Zo dobberen er nu enkele duizenden karperpennen rond op een keur aan Europese wateren, al dan niet voorzien van ‘The Goose’ handtekening of iemands eigen naam erop geschilderd. Dat laatste doet hij namelijk ook geregeld. “In principe signeerde ik altijd alles met mijn eigen naam, maar na een aantal zeer spe-

cialse verzoekjes werd ook dat weer bekend en steeg de vraag naar gesigneerde pennen aanzienlijk.” Zo werd hij eens benaderd door een Nederlander die een paar pennen voor de Engelse karperlegende Chris Yates wilde laten maken. “Uiteraard geloofde ik er niets van, maar hij wist me toch te overtuigen. Niet veel later stuurde hij inderdaad een foto van de beroemde Yates met mijn karperpen in zijn hand. Hij was onder de indruk en had gezegd: ‘Deze zijn te mooi om mee te vissen en ga ik goed bewaren!’”

VERENPRACHT

Inmiddels zijn we bij de verf- en lak-kamer aanbeland. “Hier begint het echte precisiewerk”, zegt Richard als

hij wat veren laat zien die hij vaak gebruikt – zijn handelsmerk. “De ijsvogelveren bestel ik, maar verder krijg ik ook ontzettend veel veren opgestuurd van klanten. Van bosuilen tot tropische vogels in Artis, je kan het werkelijk zo gek niet bedenken.” Als hij laat zien hoe je de veer netjes op de dobber plakt, zie je pas écht hoeveel vakmanschap er bij het zelf bouwen van dobbers komt kijken. Hij heeft er bovendien nog steeds zichtbaar plezier in. “Dat is wat mij betreft het belangrijkste. Het moet leuk blijven om te doen. Al gaat het nu ook weleens ten koste van mijn eigen vistijd en kluswerk in huis hoor. Maar dat heb je nou eenmaal snel met uit de hand gelopen hobby’s”, lacht hij.